

Động lực cho tăng trưởng kinh tế từ phát hành chứng khoán

14:06 07/07/2026

Trong bối cảnh dư địa tín dụng ngân hàng không còn nhiều và yêu cầu bảo đảm an toàn hệ thống tài chính ngày càng cao, thị trường chứng khoán được kỳ vọng sẽ đảm nhận vai trò ngày càng lớn trong việc cung ứng nguồn vốn trung và dài hạn.

Tạo “mạch dẫn vốn” cho nền kinh tế

Sáng nay 7/7/2026 tại Hà Nội, Ủy ban Chứng khoán Nhà nước (UBCKNN) tổ chức Hội nghị với chủ đề: "Phát hành chứng khoán - Động lực cho tăng trưởng kinh tế".

Trong bối cảnh Việt Nam hướng tới mục tiêu tăng trưởng kinh tế 2 con số, phát triển mạnh thị trường vốn và thúc đẩy hoạt động phát hành chứng khoán đang trở thành một trong những giải pháp quan trọng nhằm huy động hiệu quả nguồn lực trung và dài hạn cho nền kinh tế, giảm áp lực lên tín dụng ngân hàng và nâng cao chất lượng tăng trưởng.

Để duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế ở mức 2 con số trong những năm tới, Việt Nam cần một lượng vốn đầu tư rất lớn cho hạ tầng, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, đổi mới sáng tạo cũng như mở rộng năng lực sản xuất của doanh nghiệp.

Phát biểu khai mạc Hội nghị, Chủ tịch UBCKNN Vũ Thị Chân Phương cho rằng: “Đất nước đang bước vào giai đoạn phát triển mới với mục tiêu tăng trưởng nhanh và bền vững. Để hiện thực hóa mục tiêu này, bên cạnh cải cách thể chế và nâng cao năng suất lao động, yêu cầu có ý nghĩa quyết định là phải huy động hiệu quả các nguồn lực trong và ngoài nước thông qua một hệ thống tài chính hiện đại, minh bạch và hiệu quả; trong đó thị trường chứng khoán giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong việc huy động và phân bổ nguồn vốn trung, dài hạn cho doanh nghiệp và nền kinh tế”.

Chủ tịch UBCKNN Vũ Thị Chân Phương phát biểu khai mạc Hội thảo
(Ảnh: Thu Trang)

Theo Chủ tịch UBCKNN, phát hành chứng khoán không đơn thuần là hoạt động huy động vốn của doanh nghiệp, mà còn là quá trình chuyển hóa nguồn vốn nhàn rỗi trong xã hội thành nguồn lực cho đầu tư phát triển. Thông qua thị trường chứng khoán, dòng vốn được phân bổ đến những doanh nghiệp có năng lực quản trị tốt, dự án khả thi và chiến lược phát triển rõ ràng, qua đó nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn lực của nền kinh tế.

Đối với doanh nghiệp, huy động vốn thông qua phát hành cổ phiếu hoặc trái phiếu không chỉ giúp bổ sung nguồn lực tài chính cho hoạt động sản xuất, kinh doanh, mà còn góp phần nâng cao năng lực quản trị, tăng cường minh bạch thông tin, trách nhiệm giải trình và uy tín trên thị trường. Đây là những yếu tố nền tảng để doanh nghiệp phát triển bền vững và từng bước hội nhập sâu hơn với thị trường vốn khu vực và quốc tế.

Những con số của thị trường cũng cho thấy vai trò ngày càng rõ nét của kênh huy động vốn này. Theo UBCKNN, năm 2025, tổng giá trị huy động vốn thông qua phát hành cổ phiếu và phát hành trái phiếu doanh nghiệp riêng lẻ đạt 763,5 nghìn tỷ đồng. Chỉ trong khoảng nửa đầu năm 2026, giá trị huy động qua phát hành cổ phiếu đã đạt 114,1 nghìn tỷ đồng, tăng hơn 67% so với cùng kỳ năm trước; phát hành trái phiếu doanh nghiệp riêng lẻ đạt 148,8 nghìn tỷ đồng, tương đương cùng kỳ năm 2025.

Đối với riêng thị trường trái phiếu doanh nghiệp riêng lẻ, sau giai đoạn tái cơ cấu, quy mô phát hành đã phục hồi đáng kể. Dữ liệu của Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội cho thấy, tổng giá trị phát hành năm 2025 đạt khoảng 576,3 nghìn tỷ đồng, tăng mạnh so với mức gần 438 nghìn tỷ đồng năm 2024. 6 tháng đầu năm 2026, quy mô phát hành tiếp tục đạt gần 150 nghìn tỷ đồng. Giá trị giao dịch trên thị trường thứ cấp cũng tăng nhanh, đạt hơn 1,39 triệu tỷ đồng trong năm 2025, với giá trị giao dịch bình quân gần 5.608 tỷ đồng/phần, phản ánh thanh khoản và mức độ quan tâm ngày càng lớn của nhà đầu tư.

Loạt kết quả này cho thấy nhu cầu huy động vốn của doanh nghiệp vẫn rất lớn, đồng thời phản ánh niềm tin của nhà đầu tư đối với thị trường vốn Việt Nam đang từng bước được củng cố.

Hoàn thiện thể chế minh bạch

Song song với quá trình mở rộng quy mô huy động vốn là yêu cầu nâng cao chất lượng của thị trường. Theo UBCKNN, phát triển nhanh phải đi đôi với phát triển bền vững, trong đó hoàn thiện khuôn khổ pháp lý là điều kiện tiên quyết.

Một trong những điểm nhấn quan trọng hiện nay là việc Chính phủ ban hành Nghị định số 200/2026/NĐ-CP về chào bán trái phiếu doanh nghiệp riêng lẻ tại thị trường trong nước và chào bán trái phiếu doanh nghiệp ra thị trường quốc tế, thay thế các Nghị định số 153/2020/NĐ-CP, 65/2022/NĐ-CP và 08/2023/NĐ-CP.

Theo UBCKNN, Nghị định được xây dựng với mục tiêu thể chế hóa đầy đủ các chủ trương của Đảng, hoàn thiện khung pháp lý phù hợp với các quy định mới của pháp luật, xử lý những bất cập phát sinh trong thực tiễn, đồng thời tăng cường phân cấp, phân định rõ trách nhiệm giữa các cơ quan quản lý theo hướng “rõ người, rõ việc, rõ thẩm quyền, rõ trách nhiệm”, gắn với cơ chế hậu kiểm.

Đặc biệt, Nghị định quy định rõ mục đích phát hành trái phiếu phải phục vụ dự án đầu tư, cơ cấu lại nợ của chính doanh nghiệp hoặc các mục đích theo quy định pháp luật chuyên ngành; đồng thời yêu cầu doanh nghiệp theo dõi riêng nguồn vốn huy động, bảo đảm sử dụng đúng mục đích đã công bố với nhà đầu tư. Trong trường hợp chưa đến thời điểm giải ngân, doanh nghiệp được phép gửi tiền tại ngân hàng hoặc mua chứng chỉ tiền gửi để tối ưu hiệu quả sử dụng vốn.

Bên cạnh đó, Nghị định cũng bổ sung nhiều quy định nhằm tăng cường bảo vệ nhà đầu tư như điều kiện thay đổi mục đích phát hành hoặc điều khoản trái phiếu phải được tối thiểu 65% tổng số trái phiếu cùng loại đang lưu hành chấp thuận, đồng thời doanh nghiệp phải hoàn thành việc mua lại trước hạn đối với

các trái chủ không đồng ý.

Một điểm mới khác là việc phân tách điều kiện, hồ sơ, trình tự phát hành theo từng nhóm doanh nghiệp; đồng thời đẩy mạnh chia sẻ dữ liệu giữa Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội, UBCKNN và chính quyền địa phương thông qua Chuyên trang thông tin trái phiếu doanh nghiệp (Cbonds), góp phần nâng cao hiệu quả giám sát, minh bạch hóa thông tin và kịp thời cảnh báo rủi ro trên thị trường.

Theo Chủ tịch Vũ Thị Chân Phương, những con số tích cực về huy động vốn trong thời gian qua không chỉ phản ánh nhu cầu mở rộng đầu tư của doanh nghiệp, mà còn cho thấy niềm tin của nhà đầu tư đối với triển vọng phát triển của thị trường chứng khoán Việt Nam đang tiếp tục được củng cố. Quan trọng hơn, thị trường chứng khoán ngày càng phát huy tốt hơn vai trò huy động và phân bổ nguồn lực cho doanh nghiệp, góp phần trực tiếp thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

Thu Trang